

זמני השבת (ת"א):

כניסת השבת: 17:38

יציאת השבת: 18:34

א' חשון תשע"ה

גיליון מס' 188

שאלת אביך וירגודך

שאלות ותשובות על פרשת נח

מאת ר' עזרא מרום

עונג שבת

תלמיד חכם שכועס

"ויעבר אלוקים רוח על הארץ וישוכו המים" (ח, א).

מובא בגמרא (תענית ד.): אם ראית תלמיד חכם שכועס, דע כי תורתו מרתיחתו. ע"כ. כלומר שהתורה - כאש - מרתיחה את אשר נמצאת בו, כי אין תלמיד חכם מסוגל לשתוק כאשר רואה דבר מה אשר לא כדת התורה וכל שכן מעשה עוול או נבלה וכד'.

ומסיימת הגמרא שם כי בכל זאת מוטב לו לתלמיד חכם להרגיל עצמו בניחותא, כלומר בנחת רוח.

והרגל זה ניתן אמנם לקנותו על ידי עבודה עצמית על המדות, אשר החלק העיקרי שבעבודה זו היא הסתכלות בגבוה, דע מה למעלה ממך, לחשוב על גדולת השם יתברך שאין לה חקר, וכן שעין צופה וכו' ומי אני שאכעס ואקפיד וכו' ובמילים אחרות - החדרת רוחניות אל תוך הגשמיות.

ובכך הפסוק הנ"ל: **ויעבר אלוקים רוח - רוחניות על הארץ** - גוף האדם - ולענינו התלמיד חכם, **וישוכו המים** - התורה שנמשלה למים המרתיחתו שוקטת ונחה מלהרתיחו. נועם התורה.

1. מי אני: נכדו של נח ושמי כשם ירק השדה. תירס בן יפת.
 2. מנין לומד רש"י את הכלל: "אומרים מקצת שבחו של אדם בפניו"? מהפסוק: "כי אותך ראיתי צדיק" ולא נאמר גם תמים (ז' 1).
 3. "אלה תולדות נח, נח איש צדיק". ציין 2 פירושים לפס' זה.
 - א. שזכר צדיק לברכה ולכן ספר בשבחו.
 - ב. ללמדנו עיקר תולדותיהם של צדיקים מעשים טובים.
 4. "נח איש צדיק" א. מי עוד בתנ"ך זכה לתואר צדיק?
 - ב. מה משמעות המילה צדיק?
 - א. אברהם ואיוב. ב. צדיק מלשון עושה צדק וצדקה וגם ראשי תיבות: צפונה דרומה ימה קדמה דהיינו מתחשב בכל הסביבה.
 5. במשך כמה שנים בנה נח את התיבה ומדוע נמשכה בנייתה זמן רב? (רש"י).

במשך 120 שנה. כדי שישאלו אותו לפשר מעשיו ויספר להם על המבול ואולי יחזרו בתשובה.
 6. "צוהר תעשה לתיבה". ציין 2 פירושים למילה צוהר.
 - א. חלון.
 - ב. אבן טובה שמאירה כצהריים.
 7. היכן נחה התיבה? על הרי אררט.
 8. מה משמעות המלה "מבול"? ציין 3 פירושים (רש"י)
 - א. בילה (=השמיד) את הכל. ב. בילבל.
 - ג. הוביל ממקום גבוה לנמוך.
 9. א. כמה קומות היו בתיבה? ב. מה היה בכל קומה?
 - א. 3 קומות.
 - ב. העליונה לאדם, האמצעית לחיות
- והתחנתונה לזבל.
10. מי לא מת במבול ומנין לומדים זאת? (רש"י)

הדגים. מדויקים מהפסוק: "וכל אשר בחרבה מתו" (ז' 22).
 11. "וישלח את העורב", על מי מסופר בתנ"ך שהעורבים האכילו אותו? אליהו הנביא.
 12. על הקשת נאמר: "זאת אות הברית לדרות עולם" מה לומד רש"י מהמלה לדרות בכתוב חסר?

שרק לדורות החסרים (הרשעים) נצרכת הקשת, ואילו כשיש צדיק כמו רבי שמעון בר יוחאי אין צורך בקשת.
 13. על נח נאמר: "וישת מן היין וישכר". על מי מסופר בתנ"ך ש:
 - א. השקו אותו יין? ב. השקו אותו חלב? ג. נחשבה לשיכורה?
 - א. לוט. ב. סיסרא. ג. חנה.
 14. ויקח שם ויפת את השמלה ויכסו את ערוות אביהם. איזה שחר קיבלו על פעולה זו? (רש"י)

שניהם זכו לכיסוי: בני שם זכו לכיסוי בטלית של ציצית, ובני יפת זכו לכיסוי בעפר (=קבורה).
 15. על מי נאמר:
 - א. גיבור ציד? ב. יודע ציד?
 - א. נמרוד. ב. עשו.
 16. מה השם של:
 - א. אשתו של נח? ב. אביו? ג. בניו?
 - א. נעמה (עיין רש"י פרק ד' 22)
 - ב. למך. ג. שם, חם ויפת.
 17. באיזה גיל היה נח:
 - א. כשבנה את התיבה?
 - ב. כשנפטר?
 - א. 600. ב. 950.
 18. "ונח מצא חן בעיני ה'". לפי סוטה דף מ"ז, 3 דברים מוצאים חן בעיני האדם. מה הם?

חן המקום על יושביו, חן אישה על

אברך ירא שמיים בעל ניסיון רב מעוניין ללמד ולקדם בתחום הגמרא, משניות ומקצועות הקודש, וכן הכנה לבר מצווה.

לפרטים: 052-7110419 מאיר

סיפור מקסים על תמימות, אמונה ופרספקטיבה...

זה סיפור על אמא ובת שצעדו יחד ברחוב כשלפתע התחיל גשם זלעפות. הן הזדרזו להסתתר תחת סככה עם אנשים נוספים שהלכו ברחוב, והמתינו שהגשם ייפסק.

לפתע, הסתכלה הילדה הקטנה אל אמא ואמרה במתיקות "אמא, בואי נלך בגשם!"

"מה?" הופתעה האם. "בואי נלך בגשם!" חזרה הילדה על דבריה ברצינות גמורה.

"לא מתוקה" ענתה לה אמא "נחכה עוד קצת, עד שהגשם ייחלש..."

הילדה המתינה דקה נוספת ואז חזרה על ההצהרה שלה "אמא, בואי נלך בגשם!"

"אבל אנחנו נרטב!" ניסתה האם להסביר לבתה העקשנית. "לא, אנחנו לא" המשיכה הילדה "זה לא מה שאמרת בבוקר!".

"הבוקר?" השתוממה האם "מתי אמרתי שנוכל לרוץ בגשם בלי להירטב?"

"את לא זוכרת?" התפלאה הילדה "הבוקר כשדיברת עם אבא, אמרת לו שאלוהים יוכל לשמור עלינו בכל מצב!"

האנשים שהצטופפו יחד מתחת לסככה השתקו והביטו באמא ובילדה - גם הם ידעו שזה הרגע בו אמון תמים של ילד יכול להיות מופר.

"את צודקת לגמרי!" ענתה האמא וליטפה את ראשה של הילדה "בואי נלך בגשם! אם אלוהים יאפשר לנו להירטב, כנראה זה בגלל שאנחנו זקוקות לכביסה!"

האמא והבת החזיקו ידיים, יצאו מהסככה והתחילו לרוץ בגשם, תוך שהן מדלגות בין השלוליות, צוחקות ונרטבות. האנשים שעמדו בסככה, התבוננו בהן בהתרגשות ומהר מאוד יצאו אחריהן אל הגשם. הם אומנם נרטבו אבל זה לא מנע מהם להאמין בכל ליבם שהם פשוט היו זקוקים לכביסה...

כל אדם זקוק לפעמים לקצת גשם שיטוף מעליו את הפחדים!

כל אדם זקוק לפעמים לקצת גשם שיטוף מעליו את הפחדים!

כל אדם זקוק לפעמים לקצת גשם שיטוף מעליו את הפחדים!

כל אדם זקוק לפעמים לקצת גשם שיטוף מעליו את הפחדים!

כל אדם זקוק לפעמים לקצת גשם שיטוף מעליו את הפחדים!

22. על התיבה נאמר: "וכפרת אותה בכופר". מה פירוש המילה כופר? זפת.

23. כיצד קורא הנביא ישעיהו למבול? (עיין בהפטרה פרק נ"ד) מבול = מי נח.

24. באיזה פסוק בפרשתנו יש 7 פעמים רצופות ו' החבור?

"זרע וקציר וקור וחום וקיץ וחורף ויום ולילה..."

25. "ויחל נח איש האדמה..."

על מי נאמר בתורה שהיה:

א. עובד אדמה? ב. איש שדה?

א. קין. ב. עשו.

בעלה וכן מיקח על מיקחו (כלומר אדם אוהב את מה שהוא קונה).

19. מי היו סבא וסבתא?

הנכדים של חם בן נח: "ובני כוש סבא... וסבתה" (י, 7)

20. מי אביהם של הסינים?

כנען (י, 17)

21. "נח איש צדיק תמים היה בדורותיו". ציין 2 פירושים מנוגדים לפסוק זה.

א. לשבח - אם בדורותיו כך, כל שכן בדורות אחרים.

ב. לגנאי - רק בדורותיו היה נחשב לצדיק, אך אילו היה בדורו של אברהם לא היה נחשב לצדיק.

שאלות בהלכה על שבת

ע"פ קצושי"ע "מקור חיים"

מאת יהודה אייזנברג ויצחק לוי

6. תאר את מלחמתו של נחמיה במחללי שבת. (נחמיה יג, יד-כא)

7. מה עונשו של מחלל שבת במזיד? (שמות לה, ב; במדבר טו, לה-לו)

8. מה עונשו של מחלל שבת כשאין בית דין מענישו? (שמות לא, יד)

9. מה דינו של מחלל שבת בשוגג? (רמב"ם, קורבנות, שגגות א, א)

1. מהו הטעם של מצוות השבת? (נו, א)

2. היכן מצוות שבת היא "עשה", ומתי "לא תעשה"? (שמות כג, יב; כ, י)

3. מהו קרבן מוסף שבת? (במדבר כח, ט"ז)

4. מהו שכרו של שומר שבת? (ישעיהו נו)

5. כיצד קיבלו על עצמם שבי ציון את שמירת השבת? (נחמיה י, לב)

חידון באדיבות פרסומא אתר מידע לקהילה הודתית ברחובות

5. כיצד ידע נח מהי חיה טהורה ומהי טמאה והרי לא נתנה עדיין התורה? (רש"י)

המבול

6. כמה ימים נמשך המבול? (ז, י"ב) ועד איזה גובה הגיעו המים? (ז, כ')

7. כמה ימים כיסו המים את הארץ עד שהופיעה היבשה? (ח', ג')

8. היכן נחה התיבה בתום ימי הגשמים? (ח', ד)

9. את מי שולח נח בתחילה לראות אם יבשו המים, ואת מי בפעם השנייה? (ח', ז'-ח')

1. "ויאמר ה' לנח קץ כל בשר בא לפני..." א. איזו מילה מתארת את מעשיהם של בני האדם? (ו', י"ג)

ב. מה מבקש הקב"ה לעשות בארץ? ג. מה מבקש הקב"ה מנח לעשות? (ו', י"ד)

התיבה

2. מהו אורך התיבה ומהו רוחבה? (ו', ט"ו)

שוכני התיבה

3. מיהם האנשים שנכנסו לתיבה עם נח? (ו', יח)

4. כמה חיות מכל מין של החיות הטהורות נכנסו לתיבה? כמה מן החיות הטמאות? (ו', ב')

www.pirsuma.com

זכות הלימוד בעלון מוקדשת לרפואתו המהירה והשלמה של עזרא בן מרסל שמחה

זכות הלימוד בעלון מוקדשת לעילוי נשמת סלים בן חביבה

להקדשות ולקבלת העלון כל יום רביעי באימייל ניתן לפנות ל: ShealAvicha@gmail.com
לארכיון העלונים: www.pirsuma.com/shal_avicha